

Enstitüsü	:	Sosyal Bilimler
Ana Bilim Dalı	:	Türk Dili ve Edebiyatı
Programı	:	Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı	:	Yrd. Doç. Dr. Hacer GÜLŞEN
Tez Türü ve Tarihi	:	Yüksek Lisans – Haziran 2012

KISA ÖZET

REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN “YAPRAK DÖKÜMÜ” VE “ACIMAK” ROMANLARINDA BABA MOTİFİ

Mehtap TÜRKSOY

Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatının unutulmaz isimlerinden biri olan Reşat Nuri Güntekin, üslubundaki akıcılık, teknik ve tahkiye ustalığının yanı sıra işlediği konularla da Türk halkının severek okuduğu sayısız esere imza atmış başarılı bir yazardır. Eserlerinde Anadolu'yu, Anadolu insanını tüm yönleriyle verirken döneminin sosyal yapısına, yaşanan toplumsal değişime ve ferdî olduğu kadar toplumsal problemlere de ışık tutmuştur.

Acımak ve *Yaprak Dökümü* adlı romanlar da yazarın bahsedilen özelliklerini taşıyan eserlerindedir. Yazar, gerek *Acımak*'ta gerekse *Yaprak Dökümü*'nde sosyal yaşamda var olma mücadelesi veren bireyi, bu bireyin toplumsal değişim karşısında yaşadığı zorlukları konu edinir. Her iki romanda da sorunlarla başa çıkmaya çalışan bir “baba” motifi vardır ve iletilmek istenen mesaj iki farklı babanın hayat penceresinden sunulur.

Bu çalışmada öncelikle Reşat Nuri Güntekin'in yaşamı, edebi kişiliği ve eserleri hakkında bilgi verilmiş, ilerleyen bölümlerde söz konusu romanlar incelenerek bu romanlarda yazarın “baba” motifini nasıl ele aldığı problemi üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda, yazar bu eserlerde baba ile ilgili hangi özellikleri ön plana çıkartmış, hangi amaçla bu baba karakterlerini yaratmış sorularının cevapları aranmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler : Reşat Nuri Güntekin, *Yaprak Dökümü*, *Acımak*, Türk Edebiyatı, baba, toplumsal değişim, aile, aile reisi

Bilim Dalı Sayısal Kodu :

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Turkish Language and Literature
Programme : New Turkish Language and Literature
Supervisor : Yrd. Doç. Dr. Hacer GÜLŞEN
Degree Awarded and Date : MA – June 2012

ABSTRACT

“FATHER” FIGURE IN REŞAT NURİ GÜNTEKİN’S NOVELS “ACIMAK” AND “YAPRAK DÖKÜMÜ”

Mehtap TÜRKSOY

Resat Nuri Güntekin is an accomplished writer who is one of the reputable names in Turkish literature in the Republican era with his stylistic fluency, his mastery of the technical and narrative aspects, and has countless works read fondly by Turkish people. In his works he tried to give all aspects of Anatolia and Anatolian people, and also he shed light on social problems of the age as well as the social structure which experienced social and individual change.

The author's novels named *Yaprak Dökümü* and *Acımak* bare the aforementioned features of his works. Both in *Yaprak Dökümü* and *Acımak*, the author narrates individuals who struggle to exist in social life and the adversaries of an individual in the face of social change. In each novel, there is a “father” figure trying to cope with the problems and a message presented through the life views of these two different fathers.

In this study, Resat Nuri Güntekin’s life, his literary identity and his works are presented initially, and in the following sections, the problem of the author’s use of the “father” figure is focused on through the examination of these novels. Within this context, it has been tried to find out the answers to the questions of “how the author deals with the “father” figure in these works, what features of the father are emphasized, and for what purpose the father character was created”.

Key Words: Reşat Nuri Güntekin, *Yaprak Dökümü*, *Acımak*, Turkish Literature, father, social change, family, the head of the family.